

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено
на засіданні кафедри загальної педагогіки та
педагогіки вищої школи факультету
педагогічної освіти Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.)
Завідувач кафедри Олена КВАС

Силабус

з навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи»,
що викладається для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за предметною за спеціальністю 106 Географія
галузі знань 10 Природничі науки

2023-2024 н.р.

Силабус курсу «Педагогіка і психологія вищої школи» 2023/2024 навчального року

Назва курсу	«Педагогіка і психологія вищої школи»
Адреса викладання курсу	вул.Дорошенко, 41
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	для студентів за галуззю знань 10 Природничі науки за спеціальністю 106 Географія
Викладачі курсу	П'ятакова Г.П., д. пед. н, професор
Контактна інформація викладачів	pyatakova.halina@gmail.com ; halyna.pyatakova@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	середя 15:00-16:00 год, факультет педагогічної освіти, вул. Туган-Барановського,7 ауд. __102_
Сторінка курсу	http://pedagogv.lnu.edu.ua/employee/pyatakova-h-p
Інформація про курс	Дисципліна «Педагогіка і психологія вищої школи» є нормативною дисципліною з спеціальності 106 Географія для ОПШ «Географія», яка викладається в 2 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно- Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс дає учасникам необхідні знання для виконання обов'язків викладача вищої школи під час педагогічної практики. Тому у курсі представлено як огляд концепції психолого-педагогічної науки, так і процесів та інструментів, які потрібні для розв'язання психолого-педагогічних завдань у діяльності викладача вищої школи.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» є навчити магістрантів основ педагогіки і психології вищої школи, ознайомити зі специфікою навчального процесу в Україні, функціями та особливостями професійної педагогічної діяльності викладача вищої школи. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: 1.Ознайомити магістрантів з основами науки, історією та дидактикою вищої школи. 2.Розглянути шляхи розвитку провідних університетів в Україні та світі, концептуальні моделі університетської освіти, визначив «ідею університету» як інноваційного закладу. 3.Навчити організовувати навчальний процес у вищій школі, налагоджувати взаємодію на засадах глибокої поваги до студентів, застосовуючи сучасні технології, методи, форми та засоби. 4.Ознайомити зі змістом та функціями педагогічної діяльності викладача вищої школи, особливостями формування його професійних компетентностей.

Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Базова</p> <p>1. Біляковська О.О. Дидактика вищої школи: навч. посіб. / О.О. Біляковська, І.Я. Мишишин, С.Б. Цюра. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013.</p> <p>2. Городиська В., Пантюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи : тексти лекцій. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2014. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/8165/1/V_Gorodinska_M_Pantuk_V_Miliaeva_Pedagogika%20ta%20psihologii%20vicsnoi%20shkolu_NDLKL.pdf</p> <p>3. Дроздова І.П. Навчальний посібник із курсу “Методика викладання, педагогіка та психологія вищої освіти”/ І.П. Дроздова. – Харків: ХНАМГ, 2008.</p> <p>4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / А.І. Кузьмінський. Київ, 2005.</p> <p>5. Педагогіка вищої школи. Навчальний посібник. Одеса: ПДПУ імені К.Д. Ушинського, 2002.</p> <p>6. Фицула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. Київ, 2014.</p> <p>7. Чернілевський Д.В. Педагогіка та психологія вищої школи/ Д.В. Чернілевський, В.І. Томчук. Вінниця: Вінницький соціально-економічний інститут Університету Україна, 2006.</p>
	<p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <p>1. Андрущенко В. Основні тенденції розвитку вищої освіти на рубежі століть / В. Андрущенко. <i>Вища освіта України</i>. 2001. – № 1. – С 11–17.</p> <p>2. Ідея університету : антологія. Львів, 2002.</p> <p>3. Корсак К. Світова вища освіта. Порівняння і визнання закордонних кваліфікацій і дипломів/ К. Корсак. Київ, 1997.</p> <p>4. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі/ В.Г. Кремень. 2-ге видання. Київ: Знання, 2010.</p> <p>5. Малафійк І. В. Дидактика новітньої школи: Навч. посібник. Київ: Видавн. дім “Слово”, 2015.</p> <p>6. Мещанинов О. П. Сучасні моделі розвитку університетської освіти в Україні / О. П. Мещанинов. Монографія. Миколаїв, 2005.</p> <p>7. П'ятакова Г. П. Тенденції дидактичної підготовки магістрів філологів в університетах країн Вишеградської групи: монографія. Львів: Видав. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. 496 с.</p> <p>8. П'ятакова Г.П. Технологія інтерактивного навчання у вищій школі : навчально - метод. посібник / Г. П. П'ятакова. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2008.</p> <p>9. Савельєв В. П. Вища освіта України у проблемній ситуації ХХІ ст.: соціологічний аналіз // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Серія “Соціологія. Психологія. Педагогіка”. – Вища освіта України – Додаток 4, том ІІ (14). – 2009.– Тематичний випуск №3 “Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору”. – С. 6–12.</p> <p>10. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика: навчальний посібник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Рівне: Овід, 2012. – 352 с.</p> <p>11. Філософія освіти ХХІ століття: проблеми і перспективи: Методол. семінар, 22 листопада 2000 р. Зб. наук. праць. Вип. 3 / За заг. ред. В. Андрущенка. Київ: Знання, 2000.</p> <p><u>Законодавчі документи про освіту</u></p> <p>1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». URL: https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12.</p> <p>2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-VII. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18</p>

	<p>3.Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № № 2145-VIII. URL: http://osvita.ua/legislation/law/2231/list/1.</p> <p>4.Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 7 липня 2021 р. № 762. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/762-2021-%D0%BF#Text</p>
--	--

Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	_32_ годин аудиторних занять. З них __16__ годин лекцій, _16__ годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде <u>знати</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – тенденції розвитку педагогіки та психології вищої школи; – методи психолого-педагогічних досліджень у вищій школі; – сутність, структуру та особливості процесу навчання у вищій школі; <ul style="list-style-type: none"> – особливості формування суб'єктно-суб'єктного освітнього середовищазасобами інноваційних педагогічних технологій; <p><u>– базові ціннісні орієнтації педагога;</u></p> <p>У процесі навчання студенти повинні <u>уміти</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – впроваджувати методи психолого-педагогічного дослідження; – розвивати мотивацію студентів до змісту навчального матеріалу; <ul style="list-style-type: none"> – визначати мотиви та цілі діяльності, що лежать в основі компонування змістуосвіти; – впроваджувати на заняттях сучасні методи та засоби навчання; <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати й розвивати загальні уміння організації освітнього процесу іззастосуванням інноваційних освітніх технологій; – сприймати та розуміти поведінку студентів;

	<p>– застосовувати позитивні рівні спілкування.</p> <p>Завдання дисципліни передбачають формування загальних та фахових компетентностей спеціальності:</p> <p>ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді.</p> <p>СК 8. Здатність планувати, проводити та публічно презентувати результати наукових досліджень, забезпечити зрозуміле донесення власних знань, висновків та аргументацій до фахівців і нефахівців.</p> <p>СК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти на засадах компетентнісного підходу.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ навчання:</p> <p>ПРН 2. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати уміння працювати в команді.</p> <p>ПР 12. Планувати й виконувати теоретичні та прикладні дослідження, робити обґрунтовані висновки, аналізувати та презентувати результати досліджень.</p> <p>ПРН 13. Здійснювати науково-дослідну діяльність у закладах вищої освіти, розробляти необхідне для цього навчально-методичне та інформаційне забезпечення.</p>
Ключові слова	вища школа, місія університетської освіти, методи психолого-педагогічного дослідження, педагогічний процес, дидактика, дидактичні теорії формування змісту вищої освіти, методи, форми, технології навчання, інноваційні методики, формування професійних компетентностей, функції та завдання викладача
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних робіт, консультації, тренінгів з інтерактивних технологій для кращого розуміння тем
Теми	Див. Схема курсу
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру

Додано примітку [OP1]: В матриці ОП є ще ЗК 5

Додано примітку [OP2]: Для чого це посилання в переліку тем?

Додано примітку [OP3]: Рекомендуємо подавати у схемі курсу. Якщо подасте тут – прошу розписати скільки годин, де лекції, де практичні, що на самостійну. Цієї інформації недостатньо. Візьрещь - https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/reg_syllabus.pdf

Додано примітку [OP4]: В плані пише ЗАЛК

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із загальної педагогіки, загальної психології, порівняльної педагогіки, історії, філософії, політології, історії української та світової культури, соціальної психології, методики викладання фахових дисциплін, які достатні для сприйняття категоріального апарату навчального курсу та розуміння його джерел
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	методи обміну навчально-методичною інформацією: лекція, пояснення, розповідь; методи наочності: таблиці, схеми, презентації; методи організації мислительних дій, розвитку творчого і критичного мислення (аналіз, синтез, порівняння; синектика, дедукція, індукція та ін.) студентів; методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ділові та рольові ігри, дискусії: “круглий стіл”, <i>дебати</i> , “техніка акваріуму”, <i>експертна група</i> ; диспути; інтерактивні методи та форми міжособистісної взаємодії: кейс-метод, “мозковий штурм”; самостійна робота: метод проєктів, метод портфоліо
Необхідне обладнання	Комп’ютер, загальноживдані комп’ютерні програми і операційні системи, мультимедійний проєктор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховують за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття: максимальна кількість балів <u>40</u>; <u>8 практичних занять × 5 балів</u>; • контрольні заміри (3 модуля); максимальна кількість балів <u>30</u>; • самостійні роботи (проєкти) тощо: максимальна кількість балів <u>30</u>; • Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u>_____ <p>Письмові роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Написати рецензію на статтю за педагогічною тематикою (джерела вказані) 2. Оформити розгорнуті конспекти лекції та практично-семінарського заняття на самостійно визначену тему. <p>Академічна доброчесність: Очікуємо, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції й практичні заняття курсу. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на семінарських заняттях, поточному тестуванні та самостійній роботі. При цьому обов’язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час</p>

	практичного заняття. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруємо.
Питання до модульного контролю	<p style="text-align: center;">Питання до модульного контролю</p> <p style="text-align: center;">Розділ I. Загальні основи педагогіки та психології вищої школи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогіка та психологія вищої школи як наука. Її об'єкт і предмет, зв'язок з іншими науками (і з науками за фахом магістранта). 2. Основні педагогічні категорії (виховання, освіта, розвиток особистості, навчання та ін.). 3. Система психолого-педагогічних наук. 4. Завдання педагогіки та психології вищої школи на сучасному етапі. 5. Загальна характеристика методів психолого-педагогічних досліджень. 6. Світові тенденції розвитку вищої освіти. <p style="text-align: center;">Розділ II. Основи дидактики вищої школи</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Філософські, методологічні і психологічні основи навчання, його рушійні сили. 8. Дидактика вищої школи як наука. Мета, завдання та зміст вищої освіти України. 9. Принципи та методи навчання у вищому закладі освіти, як орієнтир у викладацькій роботі. 10. Сутність поняття "метод навчання" і проблеми класифікації загальних методів навчання. 11. Загальна характеристика словесних і практичних методів навчання (з прикладами за фахом). 12. Характеристика наочних методів навчання і вимог до наочності (з прикладами за фахом). 13. Характеристика методу проблемного викладу матеріалу, евристичного і дослідницького методів навчання (з прикладами за фахом). 14. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності. 15. Проблемне навчання у вищому навчальному закладі, його особливості. 16. Загальна характеристика форм організації навчальної діяльності студентів у вищій школі. 17. Лекція у вищій школі як провідна форма організації навчання, її структура, особливості, методична концепція. 18. Типи лекційних занять: <i>вступна, тематична, оглядова, заключна</i> лекції. Їх специфіка. 19. Семінарські заняття у вищій школі як форма організації навчання 20. Особливості підготовки та проведення у вищій школі спецсемінарів. 21. Дискусія як метод навчання у вищій школі. Види дискусій: <i>"круглий стіл", дебати, "техніка акваріуму", експертна група</i>. 22. Дистанційне навчання у ЗВО та його особливості. 23. Традиційні та інноваційні технології навчання у сучасній вищій школі. 24. Методика групової роботи у вищому закладі освіти, її особливості, переваги та недоліки. 25. Методи проєктів, портфоліо, кейс-метод, "снігова куля", особливості їх застосування на заняттях у ЗВО. <p style="text-align: center;">Розділ III Основи національного виховання студентської молоді</p> <ol style="list-style-type: none"> 26. Психолого-педагогічні особливості студентського віку. 27. Період переходу зі школи у вищій навчальний заклад як важливий етап становлення молодого людини.

	<p>28. Соціалізація як процес формування особистості у певних соціальних умовах.</p> <p>29. Період навчання у вищих навчальних закладах – важливий період соціалізації людини.</p> <p>30. Механізми соціалізації: засвоєння соціальної ролі студента, підготовка до оволодіння соціальною роллю (спеціаліста-професіонала), механізм наслідування та механізм соціального впливу з боку викладачів та студентської групи.</p> <p>31. Особливості діяльності викладача в освітньому процесі ЗВО.</p> <p>32. Сучасні проблеми, шляхи та засоби виховання студентської молоді.</p> <p>33. Основи педагогічного менеджменту у системі вищої освіти.</p> <p>34. Особливості взаємодії керівника з підлеглими.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу «Педагогіка та психологія вищої школи»

Тиж./ дата/ год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Літера- тура. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін вико- нання
1.	Змістовий модуль 1. Основні засади педагогіки та психології вищої школи. Тема1. <i>Вступ. Стан і тенденції розвитку педагогіки та психології вищої школи як науки.</i>	лекція 2 год. на платформі <u>Teams</u>	4, 9, 12, 4д, 6д., 8д, 9д, 10 д. Законо- давчі докумен- ти		1 тиж- день
2.	Педагогіка вищої школи як наука	семінарське2 год.		Підготовка до семінарського заняття. Опрацю- вання лекційного матеріалу і реко- мендованої літера- тури до теми.	2 тиж- день
3.	Тема 2. Розвиток університетської освіти. Світові та вітчизняні моделі університетської освіти.	лекція 2 год. на платформі <u>Teams</u>	1, 4, 9, 1д, 2д, 4д, 6д., 8д, 9д, 10 д.		3 тиж- день
4.	Розвиток університетської освіти в Україні та світі	семінарське2 год.		Підготовка до семінарського заняття. Опрацю- вання лекційного матеріалу і реко- мендованої літера- тури до теми.	4 тиж- день
5.	Тема 3. Психолого-педагогічні особливості студентів як суб'єктів навчання і виховання.	лекція 2 год. на платформі <u>Teams</u>	1, 4, 9, 4д, 6д., 8д, 9д, 10 д.		5 тиж- день
6.	Психолого-педагогічні особливості студентів як суб'єктів навчання і виховання	семінарське2 год.		Підготовка до семінарського заняття. Опрацю- вання лекційного матеріалу і реко- мендованої літера- тури до теми. Оформлення рецензій на обрану статтю. Виконання 1 проєкту	6 тиж- день

7.	Змістовий модуль 2. Основні проблеми дидактики вищої школи. Тема 4. Дидактика вищої школи як наука. Навчальний процес у вищій школі як система організаційних і дидактичних заходів	лекція 2 год. на платформі <u>Teams</u>	1,2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 4д, 5д., 6д., 8д, 9д, 10 д.		7 тиж-день
8.	Особливості навчального процесу у вищій школі	семінарське2 год.		Підготовка до семінарського заняття. Опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури до теми.	8 тиж-день
9.	Тема 5. Основні класифікації методів навчання у вищій школі	лекція 2 год. на платформі <u>Teams</u>	1,2, 3, 4, 5, 9, 4д, 5д., 6д., 8д, 9д, 10 д.		9 тиж-день
10.	Основні класифікації методів навчання у вищій школі	семінарське2 год		Підготовка до семінарського заняття. Опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури до теми.	10 тиж-день
11.	Тема 6. Традиційні та інноваційні форми організації навчального процесу у вищій школі	лекція 2 год. на платформі <u>Teams</u>	1,2, 3, 4, 5, 9, 4д, 5д., 6д., 8д, 9д, 10 д.		11 тиж-день
12.	Особливості проведення різних типів лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять на факультеті	семінарське2 год.		Підготовка до семінарського заняття. Опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури до теми. Підготовка фрагменту навчального заняття: мікро-викладання. Виконання 2 проєкту	12 тиж-день
13.	Змістовий модуль 3. Особливості діяльності викладача в освітньому процесі ЗВО. Тема 7. Особливості діяльності викладача. Процес, шляхи та засоби виховання студентської молоді.	лекція 2 год. на платформі <u>Teams</u>	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 6д, 7д.,		13 тиж-день

14.	Сучасні проблеми, шляхи та засоби виховання студентської молоді	семінарське2 год		Підготовка до семінарського заняття. Опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури до теми.	14 тиж-день
15.	Тема 8. Основи педагогічного менеджменту у системі вищої освіти	лекція 2 год. на платформі <u>Teams</u>	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7,8, 9, 4д, 5д.		15 тиж-день
16.	Основи педагогічного менеджменту у системі вищої освіти	семінарське2 год.		Підготовка до семінарського заняття. Опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури до теми.	16 тиж-день